

Flottning i Kengis 1800 - 1900-talet

Man har intervjuat Felix Lappea, Anders rova och Väinö Forsmark:

Intervjuare (I): Muistaks sie sitä, kun täysipitkänä uitettiin. Mertalahella otettiin kiini puomila. Minkälaiset net kytkyset olit?

Svar: (Väinö F): Net olit tietenki kohta puolitoista ($1\frac{1}{2}$) tuumaa, mikkä sovitettiin tavattoman pitkhään, lyhinki piti olla 12 meeteriä, veistettiin neliskänttiseksi tavattomista männyistä, pummipuut.

Jokku olit 15 meeterhiinki saakka pitkiä.

I: Onkos ne samoja pummeja, jokka täällä on on olheet näihin asti?

Svar: Kyllä net on samoja pummeja. Kolmekymmentä vuotta aikaa sitten otettiin ylös ja niistä otettiin kytkyset pois. Mutta pummit on samat.

I: Muistaks sie, aikoja jolloin irtiuitto oli? Ennenkö puut katkoettiin ja alettiin lyhyempinä uittamaan.

Väinö: Mie en muista muuta, että ko...net tehit pukiin välhiin "snäverillä" rei'än. Kuuset ja karhakat...oli tuli vieressä. Siinä lämmitettiin ja punottiin karhakat...

I: Ja niillä siottiin net pummit?

Väinö: Joo. Karhakassa piti olla juurentyngät jäljelä. Lalva punottiin siihen kiini. Semmoset pummit olit ensimmäisenä.

En röst: Net puut on olheet toistasattaa vuotta veessä.

Väinö: Net olit maailman suurimpia puita. Net veistettiin Mertalahessa. Silloin oli Forsmarkki niitä tehettämässä. Morfaari. Veistämässä oli tästä kylästä Ylipään Lore ja Kaunisvaahraan siirty jälkhiin, jota kuttuthiin Pelkka Kallaksi. Hän teki pelkkoja.

I: Kun tulthiin koskele, kuinkas net sitte uitettiin?

Väinö: Oli Haapaniemen pummi. Kirkonjoensuussa vanhanaikraisilla, joita minun aikana kuttuthiin "kiilakoppelit"

En röst: Eihän silloin ollu kiilakoppeleita.

Väinö: Ei, mutta ne käytettiin samhaanlaisin kuin nykyajan kiilakoppelit. Mutta nämä olit erinlaisemmat. Se oli niinku hakattu pois. Niillä kiini ja souettiin Haapaniemen niva alle. Pummiä ei ollu ensi aikhoiin. Se venheen perässä souettiin siihen.

Sitte otti Sholberiki. Silläki oli niitä, jotka uitettiin. Se otti maale siinä ylisellä tammela. Omansa. Ränni oli jo tehty ja Kalmogreenin arkku oli kansa. Sen olit tehneet piitimellalaiset. Oli yksi Kalmogren-niminen, joka oli ollu tehettämässä.

Hän oli ollu siis tehettämässä arkun pohjaa. Siinä koskela, joka otti sisälle puut ränhiin. Ränni oli aivan täysisti ymmyraisistä.

En röst: Pappasti saarnasi kerran ränniuitosta. Olikhaan siinä joku makso, ko meni rännistä läpi. Hän ei ollu kerran muistanu räknätä. Toinen sano, että molhauta sata (100) räkinhiin.

En röst: Joo. Ne hääyit räknätä jokhaisen puun, joka meni Köngäsen kosken siutti.

Mutta on ennemin vielä yksi juttu: Kun Mertalahen pummi ^{oli} piättänny täysipitkät ja se jostaki syystä katkesi. Se päästi koko suman täysipitkiä ja oli kohta täyttää Köngäsen kosken.

Jostaki firmasta meren rannalta lainattiin tänne ängamasiini ja veturi, sinkkiveturi, jolla veettiin Köngäsen koskesta puut rannale. Muistaks sie mitenkä se kävi?

Väinö: Michän en itte muista. Se oli 1800-luvun lopussa. Ei net kaikkiin suurimmat, pisimmät olheet täysipitkiä. Oli sillälaila, että ne aloit net oksat ja lalvat, joita tänä aikana otettas pölkyksi.

Ne jäit methään kaikki!

En röst: Se katkastiin niin vahvalta se lalva niissä täysipitkissä, että se vielä pölkky jäi kohta methään.

Kaikki männyt olit hitaasti kasunutta. Ainoastaan Pohjos-Suomessa ja -Ruottissa kasuavat niin hitaasti, että ne on niin tervanpitöset. Saksa, Hollanti ja Belgia ostivat Ruottista voidakseen tehjä laitureita pikku laivoile niistä täysipitkistä.

Sen takia net osti, ko net täälä pohjosesa on niin hitaasti kasuhneet ja net olit tervanpitöset.

Net poolathiin täysipitkinä ja tehtiin laituria sielä. Net sitten aijjan ölhoon tarvittit underhällata laitureita. Silloin tuli tervaindustrii täällä 1800-luvun lopussa ja 1900-luvun alussa.

Net kannot, jotka olit jäähneet näihin methiin...rautabruukki kö oli ottanu mäntyjä ja polttanu koliksi ...net kannot, jotka silloin jäit, ne otethiin. Niissä oli lahonu kaikki, mikä oli puuta. Vain tervanpitönen oli jääny kanthoin.

Niistä poltethiin tervaa. Sitä tervaa myythiin Saksaan, Hollantheiin ja Belgihaan ja Tanskaan. Sekä etelä Ruottin hamihnoin. Haminalaitheet tervathiin.

Väinö: Hinta oli kaikkein korkein ensimmäisen maailman soan aikana. Saksa osti tervaa. Oli yksi Sandström-niminen. Tervahoovi oli Haaparannalla. Sielä net fräkäthiin.

En röst: Jos me menemä takasin irtiuithoon. Köngäsen kosken läpi ko panthiin ne tammen läpi. Oli rannalla rakennettu tammi. Tammesta lähti ränni, joka vei siutti Köngäsen kosken. Mitäs niile pitkile puile Köngäsen kosken alla tehtiin?

Väinö: Oli kaks (2) tammea. Oli ylinen tammi ja alasesta tammesta lähti ränni. Se oli aivan hirsistä. Ei ollu veistetty ollenkaan. Toolit alla olit kansa paksuista pölkkyistä. Se ensimmäinen. Siittä lähti ylös koskenniskaan Kalmogreenin arkku, jota piitimellalaiset tehit.

Se rautetettiin kosken pohjaan ishoiin kivhiin kiini ekspanderi-pultilla. Oli vankat raudat, kohta centtiä paksut...

En röst: Mitä varten se arkku oli keskellä koskea?

Väinö: Se oli justhiins tuo pohja, jota me olema sinun kans
Menit sitten rännin läpi. Net olit 12 tuumaa sentähänki lalvoista.
...

En röst: Mutta niitä kuttuthiin kuitekki kokopitkäksi.

En röst: Kuinkah pitkät net voit olla?

Väinö: Toistakymmentäki meeteriä tietenki.

En röst: Siä sanoit, että näitä pummipuita saatto olla 1.5 meetterinki pitusia? Täysipitkät olit tietekki samanlaisia.

Väinö: ..Kun met niitä kaseerasimma jälhkiin...

En röst: Tämä sitte Köngäsen kosken alla. Kun nämä täysipitkät tulit rännistä siihen. Mitenkä ne siinä otettiin kiini.

Väinö: Ei niitä otettu kiini...Vittanimen kohalla oli pummi, missä Greuzilaiset asuit. Se oli hankapummi,

En röst: No, se pummi johti net siihen Muotkan juohvaan?

Väinö: Juohvaan, joka sanottiin ette se 1800-luvulla suolapalkalla tehetettiin. Se oli sen aikaiset buulaagit, Ytterfors, Mynksund ja Baltiska. Se liikku täällä ylhäällä paljon silloin,

En röst: Miehilä ei ollu kummenpaa palkkaa, muuta kuin suolat sait palkaksi?

Väinö: Net tulit Suomea myön ja pohjosesta. Se saatto olla joku äyri palkkaaki, mutta enimmiten se oli suolapalkalla.

Täällä ei ollut maanteitä. Maantie oli vishiin Morajärvele ja sieltä...

En röst: 1860-luvulla vasta tuli maantie Tornionjoen vartta myöten.

Väinö: Tämä oli jo ennenkin, mitä kuttuthaan Korpilombolon tieksi. Nämä puut, jotka menit Muotkan juovaa alle, ne otettiin sielä kiini. Se saatto silloin olla vähempi buulaakeja nyt, mutta saatto olla 3 - 4 buulaakia.

En röst: Jokka siis omistit niitä puita?

Väinö: Niin. Mutta enimmäkseen se oli pariki buulaakia; Baltiska ja Ytterfors. Saatto olla joku muuki. Se otettiin siinä kiini ja lautattiin.

Muonionväylän, jokka tulit ylempää, ne lautala siutti menit. Ne lautat puupalkala, buulaagit ostit talvikauet.. vittoja väänsit ihmiset. Meiläki oli vanha Antti nehän olit tietenki vahvemmat vittat ko luutavittat.

Oli pori näverin reikä seinässä ... ja vittantyyvi vähän liisule ja panthiin ja kiilala lyötiin kiini. Sitten alettiin lalvasta väätämhään. Oliko se 50 vai 40 vittaa nipussa. Sen jälkhiin oli maksu.

Vasituita vittamakasiinia oli Karilan kentässä Muotkaa alempana. Oli kaksi suurta pitkää vittamakasiinia. Sielä oli kontturibykingi. Pölkkypalkalla niitä vittattiin. Räknhätiin, paljonko sie olet pannu lauthaan.

Ko yks lautta oli valmis, se siirettiin droshiin Karilan kenthään ja siihen tuli, jokka olit niitä viehneet, net tulit alhaalta ja lähit taas uutta lauttaa viehmään. Niilä vishiin oli tiimapalkka.

Mutta net jokka vittasit, oli semmonen palkka ette, joku äyri se oli. Kappalepaikalla.

En röst: Eikös niiläki, jokka laskit; eikös niiläki ollu yksi makso yhestä lautasta?

Väinö: Joo. Oli erotuskota, pleuna(?). Siinä oli pappaki yhtenä erottamassa nuorena miehenä. Marjavaaran veljekset olit kans, Enok ja Kusto. Kyllä se oli Köngäsen miehiäki. Mie piän, että Torneus August oli. Niillä oli vishiin tiimapalkka, kun ne erotit niitten buulaakit...

Kyllä se oli tiimapalkka silloin ja päiväpalkkaki.

En röst: Kunkas se lauttaus meni? Se ensinnä lautathiin joku kymmen täysipitkiä teliksi. Sitten niitä teliä tuli kaksi rinnakkain ja kolme ja neljä pittuuelle.

Väinö: Teli oli sitte, ko siinä oli laskua. Panthiin kaks laskua yhteen. runkila(?),...

En röst: Se lautta ko tehtiin..nyt Väinö selostaa.. Mitenkä ne osat alethiin kokoamaan lautaksi?

Väinö: Se alethiin ensimmäisestä ja siihen syrjästä lissää. Se panthiin ensimmäiset kiinni ulkomaiset. Siihen.. Se tehtiin laskuksi. Taas uusi lasku sen perhään. Taas tuli kaksi laskua leveä. Siis rinnakkain.

Sitten kaksi laskua rinnakkain peräpuohleen. Se oli teli.

En röst: Montakos täysipitkää puuta oli laskussa?

Väinö: Sitä en muista, kuinka monta. Jos yhet miehet olit ottanheet urkolla lautata, niin se räknäthiin pölkyt.

En röst: Montako täysipitkää oli, ennenkö oli lasku?

Väinö: En muista. Mutta kyllä se oli kolmisenkymmentä.

En röst: Montakos laskua oli pantu yhteen, että tuli täysi lautta?

Väinö: Neljä (4) laskua. Mutta joskus, jos oli lyhempiä puuta, saatto olla kolmekki (3) laskua peräkkäin. Niitä oli kuus (6) laskua,

En röst: Niillä kaskila siiothiin yhteen laskut.

Väinö: Joo, niillä vittoila kasket yli.

Sitten kun se tehtiin lautaksi, niin panthiin runkat, että se on kankea.

En röst: Siiothiin ne laskut runkala?

Väinö: Ja runkhiin päihin net kannot.

En röst: Kannot olit sitä vasten, että ne siiothiin runkhiin kiini. Kannöissa oli sitten airot kiini.

Väinö: Nitten runkkain pääle panthiin vielä joku pölkky lissää. Painoksi. Ja turvetta viethiin ja honkaa polttopuiksi. Valkea palo keskelä ja kahvipannut siinä.

En röst: Tämä lautta kun sitten lähti Muotkan lahesta Haaparannalle, niin oli ammattimiehet, jotka olit lautan laskijoita. Monestikki ne otit siviiliväkeä myötä, jotka halusit päästä Haaparannale.

Niihin aikhoiin ei ollu byssikulkuja eikä muita. Net sait lautan matkassa mennä Haaparannalle ja jalkasin tulla takasin. Lauttaliike helppasi paljon ihmisten kulkua siihen aikaan.

Siinä Muotkan lauttausliikkeessä olit suuret konttorirakennukset ja vitta-huohneet. Työntehtäjännä oli joku Svartti-niminen ja Thonberg, ummikko ruottalaisia. Sinne oli veetty telefoonit ja kaikki vehkeet millä sai olla puhelimesta suuritten firmoitien kansa, aina Haaparantaa ja merensuuhun asti.

Muistaks, mikkä olit suurimmat firmat, joila oli täysipitkän uittoa ja lauttausta Muotkan lahessa?

Väinö: Bandet tog slöt.....

B: Sida:

En röst: Väinö Forsmark muistelee, minkälaista oli, kun lauttausmiehet asuit Muotkan lahessa. Mitenkäs net asuit sielä?

Väinö: Oli suuri pleuna. Vaikka se oikea pleuna oli alempanna, mutta tätä kuttuthiin.....Se oli pitkistä hirsitä, suuri huone.

Se oli kymmenen (10) meeteriä pitkä ja olisko ollu kaheksan (8) meeteriä leveä. Kahen puolen lavat ja alttari keskellä, jossa oli valkea. Röppänen reikä oli katossa. Talvela siinä ei saattanu asua. Mutta kevväillä ja kesälä. Oli vielä erotuskota. Kun net menit sen juovan ja tammen läpi Muotkanlahteen, niin oli vasitut miehet, jotka erotit itte kunki buulaakin.

Kukin buulaki eri reikhään. Oli pummit ja usseita pummiä tehtiin kesäksi ja hajotethiin. Emäpummit jätethiin. Siinä oli Santalahti, missä Ohtana-järvi, Isakki ja Tilda asuit, sen pikkusen ylempännä. Siihen pummit veethiin.

Se oli lahen alapäässä. Sielä oli kaksi kiveä lahenkohala, alapäätä lahtea, sitä kututhiin Palkheen kiveksi. Niihin oli pummit kiinnitetty ekspanteripultilla ja siinä rengas. Toinen pää maihin, toinen pää saahreen, alapäähän ja toinen maale, siittä ko ne putosit rännin suusta. Kaikki net sekasinsa.

Niitten miesten oli erotus.

En röst: Sielähän on vieläki tähän asti ollu suuri kiviarkku laheessa kaukana..

Väinö: Joo sielähän oli kiviarkku, mutta sitten kun heitethiin, se laho ja jäät hajotit. Muotkan saaresta alaskäsin oli se kiviarkku. Net mikkä tulit Tornionjoesta, net lautathiin Karilan kentässä.

Siinä oli lahtea kansa. Sen buulakin miehet lauttasit sen buulakin puut. Net tehit net laskuiksi. Sitten vähän alempanna tehit, että tuli neljä laskua. Net sitten yhistit lautoiksi.

En röst: Yhteenvetona: Tätä irtiuittooa Ruottin puolen Tornionväylässä se on aina ollu. Mutta alunperin se oli täysipitkinä. Se koothiin Mertalahessa. Piätethiin puomila täysipitkät, ettei ne mene Köngäsen koskheen.

Siittä laskethiin vähän kertaa ränniä myön Köngäsen kosken siutti. Köngäsen kosken siutti oli taas puomi, jolla puut ohjathiin Muotkan juohvaan.

Muotkan juova tuli Muotkan lahteen, jossa olit erotuskamarit. Kukin buulaakin puut erotettiin eri kamahriin. Ittekuki buulaaki lauttasi lauttansa.

Muistakko sie Väinö eli Antti, suunile, mikä vuosi se oli, ko irttiuitto alko rajaväylässäki? Lauttaus heitettiin Muotkan lahessa.

Väinö: Se oli jotaki 1920. Ennen sitä. Mie olen syntyny 1908. Mie olen 5-vuotahaana ollu ja Muotkanlahessa.

En röst: Väinö sanna, että sielä oli täysi ruokatavarakauppa ja muukki kaupat Muotkanlahessa. Niile jätkile, jotka asuit pitkin kevättä ja lauttasit sielä.

En röst: Taisit sielä jääsäyttää viinaaki.

Väinö: Ei...

En röst: Jälkhiin kuitekki silloin Korkeanlehon aikana, silloin ko ne...

En röst: Antti meinaa, että kiljua tehtiin.

Väinö: suomen puolella on Korkealehto ja sen ympärystö ko pöllitetiin, se oli Kemi-yhtiö...

En röst: Antti selostaa, että ko Ohtanajärvi Isak asu sielä, niin kyllä se tahto olla paljon kiljunjääsäystä sielä. Kuinkas se meni oikei?

Antti: Sinne tulit Suomen miehet juohmaan.

Väinö: Joo, se kuttuthiin Vittikko Iskoksi.

Antti: Greuz Elis sano, että hekkilähit sieltä. Net olit vähän päissä. Yksi Suomen mies oli nukkunu ulos. Talvi oli. Kumppani tuli ja potkasi othaan ja sano, että noo kaveri, läheppäs lepsimhään! Äijä eikö puisti päätä. Silloin se lähti varistelehmaan.

En röst: Väinö selostaa, että lauttauksen aikana oli monestikki enämpi väkeä Muotkanlahessa ja pleunoissa kuin itte Köngäsen kylässä.

Väinö: No, joo, ja riittävän päässä ihmiset saivat talvitöitä, lauttovittojen väentämistä. Kaskia ja runkkia ajettiin valhmiiksi. Kantoja, joihin kiinnitettiin airot. Niistä sai vissin palkan kustaki, buulaakit maksoit.

Kaskia ja runkkia häätty aijaa kauheat määrät. Kantoja kans. Neljä kantoaki panthiin vittoila runkhiin ja kaskhiin. Runkat olit vankeemat ko kasket. Neljä airoa oli vähintään kussaki lautassa.

Antti: Eessä ja takana ja kaks laijoila. Joka kantile.

En röst: Väinö, Antti ja Felix, muistelema kun lauttaus heitti ja buulaakit aloit katkomhaan puut. Tuli irtiuitto. Rajaväylässäki. Mitenkäs se alko kevättalvesta?

Väinö: Kevättalvesta se alko. Niitä oli laitettu kauhean paljon pummiä. Mertalahen pummiki häätty uiton jälkhiin, viethiin Mertajokheen. Mertajoen suuhun. Kun net olit paksuista lenkistä, niin häätty välistä päästä net irti ja katkoa kappalheiksi.

Kyllä net käänyit laijittaisinki, kun oli rengas päässä. Iso rengas oli "kytkysitten" päässä. Siis kummassaki päässä, lalvoissaki. Ne oli suurista puista. Ne oli veistetty. Ne oli veistetty neliskanttiseksi.

En röst: Net on häätynheet olla äärettömän suuria puita..

Antti: Nehän olit samoja pummiä, joita täysipitkänäki uitethiin.

Väinö: Net olit kauhean suurista ja puista, ja lalvoja ei otettu. Niitä jäi nykyajan pölkynkokoseksi lalvoja methään.

En röst: Silloin, kun Mertalahen pummit oli veetty rannalle ja samoten Kängäsessä pummit rannalle, niin kevättalvesta net häythiin sannala. tuhata, että sullaavat kätevämmiin.

Väinö: Joo, että net irtaintuvat jäistä, kun jäänlähtö tullee. Että se syrjä on irti. Että kätevästi saapi pummit ulos.

Antti: Sitten se alettiin keksiä terittämhään.

Väinö: Se oli yksi, kaksi miestä pajassa. Tässä rannassa oli paja. Se oli kaikille, joille uuet keksit eli vanhoita terotethiin. Net olit kivhiin hakattuja, sysittyjä ja sinkilöitä ja viljoja..

Antti: Kiilakoppelikki teritethiin. Muistan, kun Greuz Elis oli isola kuusela pajottamassa. Elis oli hopussa, valkea oli. Jaa, täällä on seppä muokkaamassa! sanoin. Joo, mutta se on nälän tekemä seppä! hän sano.

En röst: Kaiken sorttiset rautavenheet, oli miestokka, jotka pajassa terotit. Sekä niitä korjasit. Venheitä otethiin ja korjathiin eilikka paikathiin..

Väinö: Joo, pellitethiin. Se oli tässä makasiinissä ja tuli joka joelta ja tässä tartti monta venettä. Keluvenheitä ja net olit käsin väännettävät.

Antti: Täältä ajethiin hevosilla ylös venheet.

En röst: Kuinkas paljon venheitä täällä oli kevväilä? Ennenkö net hajo- tethiin pitkin jokivarsia.

Väinö: Kyllä niitä välhiin kolmisenkymmentä (30).

En röst: Siis tässä huostethiin ja korjathiin ja ajeththiin pitkin jokivarsia muihin ..

Väinö: Ja tervathiin. Tellitethiin, jotka olit haljenheet, laijat.

En röst: Kuinkas kauas venheitä viethiin hevosilla?

Väinö: Mie olen kuitenkin ollu viemässä Järvenpään saakka. Mikäs järvi se nyt olikhaan? Kukasjärvi. Lainihoon olen kans vieny. Mutta silloin me veimä lastibiilissä.

En röst: Mutta talvikelillä se viethiin venheet makasiinista valhmiiksi, kun uitto alkaa.

Väinö: Joo. Käräntöjärnessä saakka mie olen hevosella käyny. Olen mie käyny sieläki, missä Aatamin Juho asu.

En röst: Väinö sanna, että oli kolmekki (3) hevosta viemässä ylöskäsin venheitä.

Väinö: Silloin met kerran niin sanotun Villi Keron ajoima kumhoon pluuu-
rungan yli. Met olima Dryggen Kallen, jota kuttuthiin Kivipakan Kalleksi ja
Akselin kans. Met olima enämpi nuoria. Ei ollu järjestystä eikä tietoa.
Tehtiin, mitä hoksattiin.

Met olima Antin Rovala. Otima ja syötimä. Lähimä Antin Rovalta ja oli
jo sitte ilta hiljanen ja pimeä. Kivipakan Emeli vainajalla, Dryggen
Emelillä oli suuri pää bruuni ja suuri muutenki. Kun sen pani hönkkääh-
mään, niin sitä ei tietenkään saanu seisomhaan.

Se oli sitten hyvin käypä. Se oli eessä. Mulla oli tamma. Mulla oli toi-
nen lasti, "inkkutamma"(?) Kallela taisi olla suurin, oliko viislaitas.
Toinen vene oli sisälä.

En röst: Venelastit olit niin leveitä, kun oli monta venettä kussaki..

Antti: Ne olit sisällä toisissansa.

Väinö: Joo, ei ollu.... tiä se saattaa joku sukulainenki kuulla....
Siellä ajettiin prumhuihin kiviä. Korjattiin tietä Lovikan ja Antin välil-
lä.

En röst: Siis Väinö selostaa, että oli kolme hevosta peräkkäin. Leveät
venelastit kullaki. Net tulit yhtä myötälettä alle ja kohtasit siellä...

Väinö: Emmä met kohahneet justiins kuule... Kalle pani... Tuli minun
keskihmäisseen hevohohseen. Mie ko huusin sille, että tule sieki, otama
voileipää tässä. Kalle pani bruunin hönkkäähmään. Se hönkkä alko kohta
laukkomiseksi.

Ja jäi hevosesta pois. Villi Kero tuli siinä. Oli joku myötäle ja sitte
alko huutoja kuuhluun. Kalle kyllä yritti juosta, että sauttaa hevosen.
Ei se sauttanu sitä ennemin kun net tulit yhteen. Se bruuni kyllä
syrjäsi, mutta Kerola oli suuri kivikuorma reen päälä.

Se oli jo vähän hakattukki. Etureki ja bruuni, mutta takareki, kelkka
ei lähteny jalaksen jäljestä.

Kero ei keriny saaja, pimeäki oli, hevostakhaan syrjään. Venheen laita sitte, se oli niin korkealla, ette laitaki oli miehenkorkokaisella. Ko se löi sitte Keron hevosen yli rungan ja nappulahoijot poikki ja sö-
lälensä sinne pluuvirungan takapuolelle.

Kyllä siinä meni satoja metriä, ennenkö Kalle sautto brunin. Pani kiini. Mullaki oli sitä raijjaa, ette se ei lyöny. Mie olin vauhtissa, ette se meni sen siutti, mutta mie näin, ettei siinä olekko reki ja joku lasti. Se oli sen verran vauhtia, ko mie menin. Mulla jälkikelkka tuli sammaa reittiä.

Akseli-vaina sai seisomhaan sinne etheen ja Jani oli voikuorman kans me-
nossa Kiruhnaan. Se oli neljäntennä.

En röst: Mitäs Villi Kero sano, ko siltä hevonen meni?

Väinö: Met tulima Kallen kans sitte siihen ja se hyppi siinä kiven päälä. Meilä oli turkit päälä ja näytimä mieheltä mekki. Jani ja Akseli aloit sovittamhaan sitte. Se oli vishiin käyttäny eskilstunalaista ennenki..

Emmäkä met tuntenheet, mutta Jani alko puhuttelehmaan Filipiksi sitä, ja niin Akseli. Luoma oli katkenu jukoaisasta. Toinenki oli päässy irti. Hevonen oli niinku kuollu sielä selälänsä.

Niin se alethiin hevosta sieltä ja se nousi. Se tuothiin tienpääle. Se moitti toista takajalkaa. Kivikuorma jäi tietenki siihen ja net aloit sovittamhaan. Meilä oli vähän rahhaa Kallen kansa. Että mitä se tahtoo siittä, ko kivikuorma jäi sinne ja jos hevonen moittii jalkaa etheenkäsin.

Met annoima kaikki rahat, mitä meilä oli Kallen kansa.

En röst: Venheet ajethiin siis ulos täältä kevättalvela, kun ne oli korjattu ja sitte alethiin...

Väinö: Net olit venehuohneessa, kahessa vooninkissa.

En röst: Sitten pummit oli tuhattu. Kun kevähällä aloit jäät lähtemhään...

Väinö: Sitten tuli pajahomma. Venheisiin panthiin jo enemmi keksikniput.
Joka syksy oli "inventeerinki".

Bandet tog slut.